
PRESENTACIÓ

El monogràfic que presentem està dedicat als noms encapsuladors, un camp d'estudi que ha despertat l'interès d'un gran nombre de lingüistes en els darrers anys. L'encapsulació nominal és un mecanisme lèxic de cohesió referencial que permet recuperar fòricament fragments discursius complexos de naturalesa predicativa per mitjà de noms abstractes i inespecífics. Així, els encapsuladors recategoritzen com a coses, reïfiquen, els antecedents predicatius i els conceptualitzen semànticament, de tal forma que poden ser represos de manera subsegüent en les xarxes referencials que basteixen en bona part la cohesió textual. Així doncs, els noms encapsuladors conformen una categoria funcional molt rendible des del punt de vista pragmaticodiscursiu. De fet, esdevenen essencials a l'hora de teixir l'estructura organitzativa i argumental de diversos gèneres discursius.

Aquest recull aplega aportacions d'alguns dels principals especialistes internacionals en la matèria i és una mostra de la diversitat d'àmbits en què els encapsuladors tenen un paper destacat: el discurs acadèmic, el llenguatge periodístic, la llengua oral o el debat parlamentari. Així mateix, el volum palesa els diferents punts de vista des dels quals es pot abordar l'estudi de l'encapsulació, des d'aquells de perspectiva més àmplia que posen de manifest la riquesa de patrons gramaticals i discursius en què s'insereixen els noms encapsuladors fins als d'abast més restringit que aprofundeixen en les característiques d'un patró estructural determinat.

L'article inicial del volum, «Shell nouns in English – a personal roundup», del professor Hans-Jörg Schmid (Ludwig-Maximilians-Universität München), és tot un luxe, considerant que és una de les màximes autoritats en el tema, amb el seu estudi *English Abstract Nouns as Conceptual Shells* (De Gruyter, 2000). A mode d'introducció al monogràfic, Schmid ofereix una revisió retrospectiva del seu treball sobre l'encapsulació, alhora que aporta informació molt rellevant sobre els avenços més recents en l'estudi del tema, incloent-hi la perspectiva diacrònica, la variació funcional quant

als gèneres discursius i les aplicacions pedagògiques del concepte en el camp de l'ensenyament de llengües.

Tot seguit, l'article «Encapsuladores nominales infieles y modalidad comunicativa», d'Anna López Samaniego (Universitat de Barcelona), analitza, de manera molt precisa, el funcionament dels encapsuladors nominals en un corpus de discurs acadèmic científic oral i escrit en espanyol. L'autora arriba a conclusions ben interessants a partir de les relacions que s'estableixen entre la modalitat comunicativa, oral o escrita, el significat dels encapsuladors i els patrons lexicogramaticals i discursius en què apareixen. Aquest patró, ja identificat en el seu estudi *Las etiquetas discursivas: cohesión anafórica y categorización de entidades del discurso* (EUNSA, 2014), resultat d'una tesi doctoral pionera en la investigació sobre encapsulació en l'àmbit hispànic, constitueixen un marc molt detallat per a la recerca sobre l'ús dels encapsuladors en textos acadèmics.

Per la seua banda, Mercedes Díez-Prados (Universidad de Alcalá de Henares) ofereix un estudi singular des de la perspectiva quantitativa sobre l'ús dels encapsuladors en l'àmbit acadèmic, concretament en resums de treballs finals de grau d'alumnes d'estudis anglesos: «Abstract nouns as metadiscursive shells in academic discourse». Val a dir, però, que el punt de vista d'aquest treball s'allunya parcialment del concepte d'encapsulació prototípic que segueixen la resta de treballs, ja que inclou també noms abstractes inespecífics amb referència exofòrica, que, en realitat, remetent al coneixement enciclopèdic compartit pels interlocutors.

L'aportació al monogràfic de Margarita Borreguero (Universidad Complutense de Madrid) duu com a títol «Los encapsuladores anafóricos: una propuesta de clasificación». El treball, basat en un corpus de discurs periodístic, parteix d'una perspectiva restrictiva del concepte d'encapsulació i se centra en els encapsuladors anafòrics, sintagmes nominals amb unes característiques formals, semàntiques i informatives ben definides. Delimitat clarament l'objecte d'estudi, l'article proposa una valuosa classificació, sistemàtica i molt útil, dels encapsuladors anafòrics, la qual contribuirà, sens dubte, a comprendre millor la naturalesa i el funcionament d'aquest mecanisme de referència.

A continuació, el treball «Constructions with shell nouns in English: their dual role in information packing», de Jarmila Tárnyiková, de la Palacký University Olomouc (República Txeca), proporciona un estudi específic sobre l'estructura informativa i la dualitat de funcions dels encapsuladors en una estructura sintàctica concreta, el patró atributiu Det N *ser* Cl. Tárnyiková sotmet a discussió la interrelació discursiva entre la tematització i l'afitació que efectuen els encapsuladors en aquests tipus d'estructura en un corpus oral anglès i txec. De fet, posa en relleu com aquests

substantius inespecífics en la llengua oral espontània, solen moure's entre la voluntat d'emfasitzar la informació encapsulada i l'activitat fàtica de reparació del flux de la interacció oral, sovint dubitativa.

Tanca el volum el treball «Estructures encapsuladores amb valor metadiscursiu en el debat parlamentari: de l'estructuració a la modalitat», de Maria Josep Marín i Josep E. Ribera (Universitat de València), un estudi dels encapsuladors en el debat parlamentari, realitzat a partir d'un corpus en tres llengües: català, espanyol i anglès. La recerca se centra en aquells encapsuladors que funcionen de manera explícita com a mecanismes metadiscursius, tot establint-ne una tipologia que identifica elements amb funció estructural i/o modal.

En definitiva, el monogràfic que presentem sobre l'encapsulació lèxica contribueix a cobrir un camp d'estudi sobre la cohesió referencial encara poc explorat en l'òrbita de la lingüística catalana i hispànica. Assumint el concepte de cohesió lèxica a través de noms generals de Halliday i Hasan, adaptat al català per autors com J. M. Castellà i M. J. Cuenca, ofereix un conjunt d'estudis que, amb diferents aproximacions, bàsicament textuais i cognitivistes, mostren la rellevància d'una classe funcional de noms que expliciten la interrelació entre el nivell lexicogramatical i el nivell pragmaticodiscursiu.

MARIA JOSEP MARÍN
Maria.J.Marin@uv.es
JOSEP RIBERA
Josep.Ribera@uv.es
Universitat de València